

Redovisning av verksamhet inom det nationella programmet för förbättring av villkoren för produktion och saluföring av honung i Sverige 2011

Bevarandet av det nordiska biet som en genetisk resurs för biodlingen i Sverige är utgångspunkten för vårt arbete i Projekt NordBi. Det nordiska biet har en unik anpassning till klimat och flora inom vår del av världen. Tyvärr har intresset från biodlarnas sida till största delen inriktats på införda biraser och korsningar för att uppnå heterosiseffekt och därmed ökade skördar. Det nordiska biet var därför på väg att helt försvinna i Sverige. Det material vi tagit hand om inom projektet är endast en spillra av ett stort och varierat genetiskt material, som fanns fram till mitten av 1900-talet. Självklart tar det åtskilliga år att restaurera dessa små rester av ett rikt material.

Det avelsarbete, som redovisas nedan, är målmedvetna ansträngningar utifrån de resurser vi har till förfogande, för att återskapa ett livskraftigt och konkurrensstarkt bi. Det nordiska biet har förutsättningar att fylla en viktig roll i den svenska biodlingen och honungsproduktionen. Med årets verksamhet bakom oss tror vi oss ha kommit ett steg vidare mot detta mål.

Årets produktion av drottningar är i storleksordning som förra året. 164 drottningar har parats på Lurö, 88 i Vitsand i norra Värmland, 52 i Ultervik i Västerbotten, ca 30 i Jämtland och 30 i Råneå i Norrbotten. Parningar i raspningsområden ser vi som en viktig del i avelsarbetet för att bevara den genetiska bredden.

Här redovisas endast den delen av verksamheten som bedrivits i Projekt NordBi under 2011 som vi beviljats medel för ur det nationella programmet.

1. Projektleddning

Projektleddare är Ingvar Arvidsson. Detta arbete omfattar organisation av avelsarbetet, kontakter med samtliga inblandade, rådgivning, avelsträffar, bedömning av avelsmaterial, genomförande av beslutade åtgärder, ansvar för ekonomin, information m m. Arbetet har omfattat 160 timmar under redovisad tid av året. Ersättningen är 250 kr per timme. Summa: 40 000 kr. Ansökt belopp: 50 000 kr. Bil. 1.

2. Resor, porto, telefon

Kontorshyra inklusive dator och telefon, 5 000 kr.

Deltagande i avelskonferensen i Hässleholm 16/3 1 872 kr.

Summa: 6 872 kr. Ansökt belopp: 15 000 kr. Bil. 2.

3. Materiel, parningskupor m m.

På våra parningsstationer och parningsplatser används till största delen 3-ramars isolerade parningskupor av typen Apidea och Swe-Bine. Inköpen 2007 – 2011 enligt följande:

2007: 0 kr

2008: 4 531 kr – 20 % = 906,00 kr

2009: 0 kr

2010: 665 x 20 % = 133

2011: 3838 x 20 % = 767 kr

5 år är den avskrivningstid vi använder. Det avskrivna beloppet blir därmed 1806 kr.

Bil. 7.

4. Inseminering

5 st insemineringar har gjorts i år. 5 x 200 kr = 1 000 kr

Bil. 3.

5. Testdrottningar, reservatsdrottningar och avelsdrottningar

16 st testdrottningar har levererats 16 st á 300 kr = 4 800 kr.

22 st reservatsdrottningar á 300 kr = 6 600 kr. 61 och avelsdrottningar á 300 kr = 18 300 kr

10 drottningceller á 100 kr och 17 st á 70 kr = 2 190 kr

Summa: 31 890 kr

Bil. 1, 4, 5.

Vingmätningar

65 st vingmätningar har gjorts á 100 kr = 6 500 kr.

Bil. 3, 6.

Sammanfattning av kostnader:

	Kostnader	Ansökt	Rekvireras
1. Projektledning	40 000	50 000	40 000
2. Resor, porto, telefon	6 872	15 000	6 872
3. Materiel, parningskupor m m.	1 806	9 662	1 806
4. Inseminering	1 000	8 000	1 000
5. Test- reservats och avelsdrottningar	31 890	35 000	31 890
6. Vingindexmätning	6 500	10 000	6 500
Summa	88 068	157 662	88 068

Härmed rekvireras beviljade medel ur Nationella Programmet, 72 500 kr. Av eventuella överskottsmedel mottar vi tacksamt 15 568, vilket är kostnader utöver beviljade medel.

Slutord

Det nordiska biet har goda förutsättningar att bli ett viktigt produktionsbi, framförallt i norra Sverige. Det räknas som en lantras och kan jämföras med andra lantraser i vissa avseenden, men till skillnad mot t ex lantrashöns och lantraskor, som har en väsentligt lägre produktion än ”moderna” produktionsraser, är det nordiska biet väl i paritet med andra raser när det gäller honungsproduktion. Dess svaga punkt är närmast svärmningsbenägenheten, som är för hög för modern biodling, som vill ha mindre arbetskrävande bin. Detta kan klaras med rätt skötselmetoder och avel för lägre svärmningsbenägenhet är prioriterad i projektets avelsplan.

Vi anser, att vi väl uppnått målsättningen för 2011. Lurö har åter varit en väl fungerande parningsstation. Drottningodlingen i Västerbotten har varit god med parning i rasparningsområdet Ultervik utanför Umeå. Ovanligt stora vinterförluster i umeområdet innebar dock vissa begränsningar i årets verksamhet. Verksamheten i Norrbotten är under uppbyggnad. Ett renparningsområde har skapats i trakten av Råneå. Testbiodlingen kommer att förbättras, men turbulensen inom Svensk Biavel har inneburit en avvaktande hållning från oss. Reservatet i Jämtland fungerar bra. I Värmland är nu i hela Torsby kommun och en del av Sunne kommun nu samtliga bisamhällen nordiska bin. Vi har i år kunnat använda Vitsand norr om Torsby som rasparningsplats, där Inger Bengtsson har 15-20 kontrollerade samhällen som drönarpopulation. De 3 genpoolerna på Hindersön, Holmön och Utö är under uppbyggnad. Även i Härjedalen pågår bildande av renparningsområde.

Föreningen NordBis styrelse framför sitt tack till Jordbruksverket för det beviljade anslaget. Vi gör vårt bästa för att de medel vi får till förfogande ska användas på ett sätt som gynnar en ökad honungsproduktion och en långsiktigt hållbar biodling i Sverige.